

SSLK10

Språkvetenskaplig teori och metod, VT 2015, 7,5 hp

Lärare: Sanna Skärlund

E-post: sanna.skarlund@nordlund.lu.se

Kursupplägg

Vecka	Tid och sal	Innehåll	Litteratur, uppgift
4	Måndag 19 januari 13–15 L412:a	Introduktion Genomgång av kursupplägg Varför skriva uppsats som blivande lärare? Språkvetenskapliga metoder	
4	Torsdag 22 januari 10–12 L412:a	<i>Språkforskning och vetenskapsteori.</i>	Stukát kap. 1, 2, 4; Thurén kap. 1–5, 9–10, 13, 18; Lagerholm kap.1–3; Svenssson; Forskningsetiska principer Besvara utdelade uppgifter på litteraturen skriftligt och ta med svaren till lektionen
5	Måndag 26 januari 16.00		Inlämning av diskussionsfrågor på Hansson senast 16.00
5	Tisdag 27 januari 10–12 L412:a	<i>Att analysera samtal i klassrummet.</i>	Hansson
5	Söndag 1 februari 16.00		Inlämning av diskussionsfrågor på Bergh Nestlog senast 16.00
6	Måndag 2 februari 10–12 L412:a	<i>Att analysera elevtexter.</i>	Bergh Nestlog
6	Tisdag 3 februari 16.00		Mejla pdf på den uppsats som valts inför torsdagens seminarium till lärare senast 16.00
6	Torsdag 5 februari	Seminarium: språkvetenskapliga	Egen vald kandidat/magister/

	10–12 L412:a	uppsatser	masteruppsats inom ämnet nordiska språk/svenska språket; Thurén kap. 23
7	Måndag 9 februari 16.00		Inlämning av diskussionsfrågor på Collberg och Hellberg senast 16.00
7	Tisdag 10 februari 10–12 L601:a	<i>Att analysera grammatik i skolan.</i> <i>Att analysera kursplaner.</i>	Collberg; Hellberg
8	Måndag 16 februari 10.00		Stukát kap. 2, 4 Inlämning av uppsatssynopsis senast 10.00, mejlas även till övriga deltagare på kursen
8	Tisdag 17 februari 10–12 L601:a	Diskussion av uppsatssynopsis.	Synopsis från en annan deltagare på kursen Hemtentamen delas ut
8	Fredag 20 februari 16.00		Inlämning av hemtentamen senast 16.00

Information om kursen

Kursen är tänkt att ge en orientering om språkvetenskaplig teori och metod med fokus på forskning med didaktisk anknytning.

Till lektionerna **27 januari, 2 februari** och **10 februari** ska du ha förberett:

1. En kortfattad (ca en halv sida) reflektion över hur du skulle kunna använda den information som finns i den lästa litteraturen i din egen framtida undervisning.
2. Tre diskussionsfrågor med anknytning till litteraturen.

Reflektion och frågor mejlas till sanna.skarlund@nordlund.lu.se **senast dagen före lektionstillfället klockan 16.00**. Dessa inlämningsuppgifter är obligatoriska, men betygssätts inte. Reflektionen kan t.ex. behandla funderingar kring didaktiska utmaningar som väckts av litteraturen, intressanta metoder att använda i klassrummet som tas upp i litteraturen, idéer om hur undervisning skulle kunna utformas utifrån de resultat som framkommit i litteraturen etc. Diskussionsfrågorna kan t.ex. behandla någonting i litteraturen som du ansåg var särskilt spännande, intressant, väckte funderingar osv. eller någonting som ansågs konstigt, svårt att förstå etc. Reflektion kring möjliga tillämpningar i skolverksamheten liksom diskussionsfrågor används sedan som utgångspunkt för en gemensam diskussion under lektionstillfället.

Examinationen på kursen består av fyra olika moment. Betyget på kursen utgörs av en sammanvägning av resultatet på dessa fyra olika delar:

1. Seminarium om språkvetenskapliga uppsatser. Du väljer själv en uppsats på kandidat- eller magister/masternivå inom ämnet nordiska språk/svenska språket vid valfritt lärosäte ur databasen Uppsök: <http://uppsok.libris.kb.se/sru/uppsok>. Vilken uppsats som valts mejlas till sanna.skarlund@nordlund.lu.se **senast tisdag 3 februari 16.00**. Vid seminarietillfället ska du referera uppsatsens viktigaste innehåll (syfte, frågeställningar, material, metod, teoretiskt ramverk, resultat, slutsatser) med särskild betoning på den teoretiska ramen och de metoder uppsatsförfattaren använder sig av i sin undersökning. Till detta tillfälle ska du också ha med dig ett handout innehållande de viktigaste punkter du går igenom till övriga i gruppen. Fundera särskilt på hur väl författarens val av teori och metod passar för uppsatsens syfte och frågeställningar:
 - Vilken/vilka teorier används? Är de lämpliga för att besvara frågeställningarna och uppsatsens syfte? Vad fångas inte med dessa teorier? Finns det andra frågeställningar som hade kunnat vara relevanta med tanke på vilket material som valts? På vilket sätt får/får inte det teoretiska ramverket betydelse för undersökningsdelen?
 - Vilken metod används? Är den lämplig för att besvara frågeställningarna och uppsatsens syfte? Vad fångas inte med denna metod? Finns det andra metoder som hade kunnat vara relevanta med tanke på vilka frågeställningar som valts och

uppsatsens syfte? Vad är anledningen till att författaren inte har använt sig av dessa metoder, tror du?

- Hänger uppsatsens teoridel och undersökningsdel ihop? Ett vanligt problem i studentuppsatser är att teoridelen är svagt förankrad i resten av uppsatsen, dvs. att uppsatsen i princip skulle kunna läsas som två fristående delar vilka inte har särskilt tydliga kopplingar till varandra. Gäller detta också den valda uppsatsen?
2. Inlämning av synopsis över en forskningsuppgift anpassad för en kandidatuppsats (dvs. 10 veckors arbete). Beskriv den tänkta uppsatsens syfte och frågeställningar och diskutera vilket val av material och metod som skulle kunna vara lämpligt för att genomföra undersökningen (glöm inte att undersökningen ska vara möjlig att genomföra inom den begränsade tidsramen!). Fundera även på om du känner till någon teoretisk ingång som det kan vara lämpligt att utgå ifrån utifrån uppsatsens syfte, samt vilka etiska implikationer undersökningen har. Diskutera också huruvida du tror att en annan forskare skulle kunna genomföra samma undersökning och komma fram till samma slutsatser om den utgår från samma material och metod (dvs. graden av intersubjektiv testbarhet). Resonera dessutom kring vilka resultat du tror att undersökningen skulle kunna ge, dvs. vilka hypoteser du har om svaret på de valda frågeställningarna. Texten ska följa den vetenskapliga dispositionen: den bör inkludera avsnitten *bakgrund/inledning*, *syfte och frågeställningar*, *material och metod*, *ev. teori* (eller *material* respektive *teori och metod*) samt *diskussion* (eller variationer på dessa rubriker), och omfatta ca 4 sidor i Times 12 punkter, 1,5 radavstånd. Synopsis skickas per mejl till alla deltagare på kursen **senast måndag 16 februari 10.00**.
 3. Seminarium om inlämnade synopsis. Läs en annan kursdeltagares uppsatssynopsis noga och förbered en mindre opposition på denna. Fundera t.ex. över huruvida det är möjligt att genomföra forskningsuppgiften inom den valda tidsramen, vilka för- och nackdelar valet av metod kan ha, huruvida syfte och valda frågeställningar är tydliga och möjliga att besvara, vilka etiska implikationer valet av material och metod har osv.
 4. Hemtentamen. Denna delas ut tisdag 17 februari och svaren på frågorna skickas till mejladressen ovan **senast fredag 20 februari 16.00**, helst i word-format.

Litteratur

Språkvetenskaplig teori och metod (7,5 hp)

- Bergh Nestlog, Ewa (2009). *Perspektiv i elevtexter: Skriftligt argumenterande i grundskolans mellanår*. Licentiatavhandling. Växjö Universitet. Tillgänglig: <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:210577/FULLTEXT01.pdf> [2014-10-31] (165 s.)
- Collberg, Philippe (2013). "Grammatikundervisning i den nya gymnasieskolan. Ett helhetsperspektiv med utgångspunkt i Gy2011." I Persson, A. & Johansson, R. (red.) *Forskningsrapporter i utbildningsvetenskap vid Lunds universitet*. Institutionen för utbildningsvetenskap, Lunds universitet. Tillgänglig: <http://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordOid=4091588&fileOid=4091589> [2014-10-31] (65 s.)
- Forskningsetiska principer: inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning* (2002). Stockholm: Vetenskapsrådet. Tillgänglig: <http://www.codex.vr.se/texts/HSFR.pdf> [2014-10-31] (17 s.)
- Hansson, Fredrik (2008). *Tala om text. Om gymnasieelevers metaspråk i gruppsamtal*. Licentiatavhandling. Malmö högskola. Tillgänglig: http://muep.mah.se/bitstream/handle/2043/7740/Fredrik_Hansson_-_Tala_om_text.pdf?sequence=1 [2014-10-31] ISBN 978-91-976140-7-8 (144 s.)
- Hellberg, Staffan, 2008. "Konflikter i grundskolans kursplaner för Svenska." Ingår i: *Språk och stil*, volym 18. ISSN 1101-1165 (s. 5–37)
- Lagerholm, Per (2010). *Språkvetenskapliga uppsatser*. Lund: Studentlitteratur. ISBN 91-44-03318-4 (143 s., kap. 1–3)
- Stukát, Staffan (2005). *Att skriva examensarbete inom utbildningsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur, ISBN 91-44-03615-9 (206 s., valda delar)
- Svensson, Jan (1988). "Nordistikens kunskapsintressen." I Svensson, J. (red.) *Nordistiken som vetenskap: artiklar om ämnets historia, teorier och metoder*. Lund: Studentlitteratur (s. 9–30)
- Thurén, Torsten, (2007). *Vetenskapsteori för nybörjare*. Lund: Studentlitteratur. ISBN 978-91-47-08651-1 (180 s., valda delar)